

LUNDS
UNIVERSITET

Sociologiska institutionen

KAPITAL INOM MULTIDAGARSLOPP

En kapitalundersökning av de temporära sfärerna i multidagarslöppning

Författare:	Stefan Samuelsson
Kurs:	SOCK07, 15 hp., vt-22
Nivå:	Kandidatnivå
Handledare:	Mikael Linell

「說他能的人和說他不能的人都是對的

孔子 (魯國-魯國)

[Mannen som säger att han kan och den som säger att han inte kan har båda rätt.

Konfucius (551-479 f.v.t.)

Abstrakt

Ultramarathon har vuxit enormt de sista decennierna och det händer något med ens status när man springer tillsammans i flera dygn, man omformas i och med sin nya och tillfälliga omgivning som kan liknas vid ett temporärt samhälle. Syftet med uppsatsen är att med Bourdieus begreppsvärld undersöka de olika kapitalen inom multidagarsfären genom en etnografiskt inriktad undersökning med hjälp av intervjuer, litteraturstudier och en deltagande observation och därigenom besvara frågan vad som händer med habitus och kapitalet med avseende på jämlikhet och resurser under deltaganden i multidagarslopp. Ett unisont resultat visar att nya symboliska kapital uppstår och att djupare kontakter skapas på grund av loppens format samt att man startar med ett blankt symboliskt kapital. Ett tydligt samband mellan multidagarslöpning och klass anses också.

Nyckelord

Kapital, multidagarslopp, habitus, ultramarathon, Bourdieu, rum, fält, multidagarslöpning, symboliskt kapital, socialt kapital, ekonomiskt kapital, kulturellt kapital

Abstract

Ultramarathon has grown enormously in recent decades and something happens with your status when you run together for several days, you are transformed by your new and temporary environment that can be compared to a temporary society. The purpose of the thesis is to use Bourdieu's terminology to investigate and map the various capitals in the multiday sphere through an ethnographically oriented method with the help of interviews, literature studies and a participatory observation and thereby answer the question of what happens to habitus and the capitals in terms of equality and resources during participation in multiday races. An unison result shows that new symbolic capital arises and that deeper contacts are created due to the format of the race and that it starts with a blank symbolic capital. A clear connection between multiday running and class is also sensed.

Keywords

Capital, multidayrace, habitus, ultramarathon, Bourdieu, room, field, multidayrunning, symbolic capital, social capital, economic capital, cultural capital

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	6
1.1. Syfte.....	6
1.2. Frågeställning.....	6
2. Bakgrund och tidigare forskning.....	7
2.1. Ultramarathon.....	7
2.1.1. Kort historik.....	7
2.1.2. Sverige.....	8
2.1.3. Temporära sfärer.....	8
2.2. Svenska studier.....	9
2.2.1. Löpning som självframställning.....	9
2.3. Internationella studier.....	10
2.3.1. Mätning av socialt kapital.....	10
2.3.2. Klass, påverkan och agerande inom uthållighetsidrott.....	11
3. Teori.....	12
3.1. Pierre Bourdieu.....	12
3.2. Bourdieus begreppsapparat.....	12
3.2.1. Det symboliska kapitalet.....	12
3.2.2. Kapital.....	14
3.2.3. Rum och fält.....	15
3.2.4. Habitus.....	15
4. Metod.....	15
4.1. Det kvalitativa metodvalet - interaktionistisk etnografi.....	16
4.2. Intervjuer som primär källa.....	17
4.3. Avgränsning.....	17
4.4. Urvalsprocess.....	17
4.5. Observation som metod.....	19
4.6. Analysmetod.....	20
4.7. Kvalitet på materialinsamlingens förfarande.....	21
4.8. Forskningsetiska hänsynstaganden.....	21
5. Analys och resultat.....	22
5.1. Kapitalförändring.....	22
5.2. Andra värden.....	25

5.3. Omformning av Bourdieus habitus.....	27
5.4. Kritik.....	29
6. Sammanfattning och diskussion.....	29
6.1. Frågeställning och resultat.....	29
6.2. Tidigare och framtida forskning.....	30
7. Referensförteckning.....	32
7.1. Litteratur.....	32
7.1.1. Tryckta källor.....	32
7.1.2. Digitala källor.....	33
7.3. Audiovisuella källor.....	36
8. Appendix.....	37
8.1. Bilaga 1 - Intervjuguide.....	37
8.2. Bilaga 2 - Samtyckesblankett.....	40

1. Inledning

I kölvattnet av alternativa fritidsformer, ökad äventyrsturism har uthållighetsidrott vuxit och ultramarathon har cementerats i samhället. Det uppges öknings på upp till 1 000 % i deltagarantal de sista tjugo åren (Finn 2018). Det sker något särskilt när man under extrem utmattning kämpar med och mot varandra. Under löptävlingar som pågår non stop i flera dygn så händer det något mellan deltagarna som inte sker i vardagen, gränsöverskridande gemenskap bildas och när det sociala barriärerna brutits ner av sömnbristen och ansträngning uppstår förtroenden. Inledningsvis så spelar ens status eller karriär ingen roll, de går in i tävlingarna som nollställda främlingar med avseende på det sociala men allt eftersom loppet fortgår så omformas man och en annan sorts anseende uppstår med en ny sorts valuta för värdering. En forskare och en svetsare är jämlika och det är andra kapital som ger prestige. Bourdieu talar om ett symboliskt kapital som egentligen inte är ett kapital i sig utan ett tillstånd hos det sociala, ekonomiska och kulturella kapitalet som blir symboliskt när det erkänns av en grupp.

1.1. Syfte

Syftet är att nå en djupare förståelse av hur multidagarslöparens sociala bagage upplevs och omformas genom att undersöka, göra en kapitalundersökning och analysera företeelser inom multidagarssfären med hjälp av litteraturstudier, intervjuer och en deltagande observation med Bourdieus begreppsvärld i allmänhet och hans symboliska kapital i synnerhet. En kapitalundersökning med avseende på multidagarslöpare som minoritetsgrupp kan sedan gå att tillämpa på andra grupper och temporära sociala sfärer.

1.2. Frågeställning

Med en kapitalundersökning vill jag försöka undersöka vilka kapital som är relevanta och om det finns andra gällande kapital samt se hur de översätts, anpassas och används med avseende på Bourdieus termer och begrepp, främst kapital men också habitus, fält, rum, dominerande och dominerade positioner, i denna sfären. Delfrågor som är aktuella är som följer:

- Vilka kapital förändras före, under och efter deltagandena? Har till exempel en företagsledare eller professor fördelar i flerdagarslopp?
- Finns det andra värden i denna sport förutom vinst som ersätter och bildar kapital och är det bara de kapitalstarka som kan delta?
- Hur formas eller omformas man och ens karaktär under multidagarslopp med avseende på

de andra deltagarna?

2. Bakgrund och tidigare forskning

2.1. Ultramarathon

Idrott och även löpning anses ha uppkommit år 1 400 f.v.t. ur religiösa ritualer kombinerat med överlevnadsfärdigheter i Egypten (Delaney & Madigan 2009: 39). Ett marathonlopp är sedan 1908 alltid 42,195 kilometer långt och ett ultramarathon definieras som längre än så. Det har arrangerats tävlingar på upp till 6 000 km (längd), 480 timmar (tid) och 83 dagar (etapplopp). Vissa lopp går en bestämd tidslängd eller längd varje dag, vanligast är dock att loppet går non stop. Lopp som varar längre än 24 timmar benämns oftast multidagarslopp.

En nära besläktad tävlingsform är fotrally, en vandringstävling som pågår utan rast i en förutbestämd hastighet tills bara en deltagare återstår (Fotrally 2022). En annan intressant subkategori i sammanhanget som bildats tillhör avdelningen loppssamling. Det är löpare som springer ofta, ibland flera lopp varje vecka. Det finns 43 personer i världen som sprungit över 1 000 marathon eller längre (Takatoshi 2022). Formatet med långa lopp inom uthållighet är inte begränsat till löpning utan återfinns till exempel även inom triathlon, cykling och gång.

2.1.1. Kort historik

Från början handlade löpning om en form av transport eller religiös utövning och inte idrott eller rekreation. De grekiska hemerodromerna kunde springa i dagar med meddelande där Feidippides är den mest kända (Karnazes 2016). Det finns väldigt lite skrifter bevarat om dessa men desto mer om till exempel Rarámuriindianerna i Mexiko där löpning över flera dagar har en central plats i deras kultur och används fortfarande både för jakt och i lopp sedan flera hundra år (Crockett 2019). Dem har de sista åren varit föremål för flertalet artiklar och undersökningar. Vad som började som jakt för överlevnad övergick till tävlingar med andliga dimensioner och har utvecklats till kittet som håller både den egna byn och samhällen samman. Detta tävlande är kopplat till indianernas identitet som i sin tur strukturerar upp en större gemenskap (Lieberman et al 2020).

I Tibet bevittnade Alexandra David-Néel själv, troligtvis som den enda västerlänningen någonsin, hur Lung-gom-pa-löpare kunde springa dagar i sträck för att nå religiös upplysning (Outside 2017). De japanska munkarnas *kaihōgyō* är däremot väldokumenterade och består av en sju år lång ritual där nästan hälften (1 000 dagar) av dagarna (och nästan hela nätterna) består av löpning utan vila

för att nå upplysning (Stevens 2013: 68).

Långa distanser sprangs långt innan de standardiserade friidrottsdistanserna som till exempel 10 000 meter och marathon. Det första, dokumenterade, multidagarsloppet skedde i form av ett vad år 1737 i England (Crockett 2020). Vadslagningarna, främst i England och USA, utvecklades under 1800-talet till regelrätta tävlingar, det första loppet hölls 1874 (Marshall 2008: 46) och vid decennieskiftet så hade sexdagarsloppen flera tusen åskådare (Crockett 2021). I den viktorianska eran kunde man maximalt springa i sex dygn då söndagen var en helig dag där man vilade. Pedestrianismen var från början mest gång men utvecklades snabbt från *go-as-you-please* till dagens löpformat (Marshall 2008: xi). Sedan låg multidagarsloppen i relativ dvala fram till nästa popularitetsperiod som startade 1980. Så fort en ny gren eller distans behärskas så arrangeras en ännu längre distans vilket gör att många lopp varar i dagar och även flera veckor. Det finns till och med officiella organisationer som noterar rekord (Essam 2017) för löpning runt hela jorden.

2.1.2. Sverige

Sveriges första ultramarathon gick på 1920-talet mellan Varberg och Göteborg och det första multidagarsloppet arrangerades 1981, dock bara med en deltagare (Bristow 1991: 19). 16 år senare arrangerades nästa multidagarslopp (Westergren 2021b) men först 2008 började lopp på den mest anrika distansen sex dagar arrangeras i Sverige (Glogger 2008). vilket har skett tre gånger. Ultramarathonloppen i Sverige har dock ökat med cirka 3 000 % de sista 20 åren. Det har arrangerats mellan 45-50 stycken (Deutscher Halbmarathon-Vereinigung e.V. 2021b) multidagarslopp i Sverige mot cirka 3 000 (Deutscher Halbmarathon-Vereinigung e.V. 2021a) i hela världen de sista 100 åren.

2.1.3. Temporära sfärer

Ett samhälle definieras som ”en grupp individer förenade av ett nätverk av sociala relationer med viss varaktighet och kontinuitet över tid” (Nationalencyklopedin 2022b) vilket ringar in den stämning och organisation som uppkommer på multidagarslopp väldigt bra. De sociala relationerna skapas dock efter hand och kontinuiteten över tid är på förhand begränsad, men detta gäller även för de ”vanliga” samhällena om än inte nödvändigtvis. Övriga kännetecken som ringar in ett samhälle är en gemensam kultur och tradition samt territoriell avgränsning vilket också kännetecknar multidagarssfären. Tävlingsarna antar formen av ett tillfälligt samhälle med läkare och utspisning, funktionärer och boende samt nya normer. Bourdieu skriver att idrotten har sitt eget tempo, evolutionära lagar och kriser (Bourdieu 1978: 821), ”Sextidagarsstävlingen ... är som en värld i

miniatyr, avskalad från livets alla störningsmoment” (Westergren 2021a: 26).

2.2. Svenska studier

Det finns ännu inte många akademiska studier som har behandlat ultramarathonlöpning. Oftast så har det varit empiriska medicinska undersökningar om uthållighet och artros som velat undersöka hur långvarig belastning på kroppen påverkar löparens allmäntillstånd och vilka påfrestningar det eventuellt ger upphov till (Eren 2017: 3). Det finns inga egentliga svenska vetenskapliga artiklar eller avhandlingar som renodlat behandlar sociologiska aspekter av ultramarathon eller multidagarssfären, än.

2.2.1. Löpning som självframställning

Carys Egan-Wyer undersöker i *The Sellable Self: Exploring endurance running as an extraordinary consumption experience* (2019) hur extrema upplevelser främst inom uthållighetsidrotter konsumeras, en vara istället för en upplevelse, samt hur man redogör för dessa främst i social media (Egan-Wyer 2019b: 102). Avhandlingen som behandlar hur konsumtion påverkar ens identitet och hur detta formar relationer, handlar i stort om hur extrema uthållighetsprestationer används i marknadsföring av det egna jaget och som ett ”personal brand” och fokuserar på de ekonomiska aspekterna av deltagandet (Ibid.: 147). Det är inte en flykt från vardagen utan något man tillskansar sig i självförbättringssyfte. Löparen nämner frihet som ett av huvudskälen att delta i uthållighetsbedrifter och för att slippa ifrån vardagens press och stress men just detta, stress och press, visar sig reproduceras genom deltagandet i uthållighetsidrotterna (Egan-Wyer 2019c).

Aktiviteter som skall vara befriade från prestationer och effektivitet, som en enkel joggingtur, blir för vissa ytterligare till sist en ny arena där man skall hävda sig och producera (resultat) och kan uppfattas av hjärnan som en förlängning av ”arbetet” (Ibid.). Så löptävlingen leder till en tävling i social status istället och dessa upplevelser används för att skaffa status på Bourdieus sociala arena (Egan-Wyer 2019a), prestationerna inom uthållighetsidrotterna manifesteras i status i vardagslivet (Egan-Wyer 2019b: 135) vilket tidigare inte varit socialt gällande (Ibid.: 137). Istället investeras all tid och pengar i idrottandet vilket i sin tur genererar ett ”reputation capital” (Ibid.: 147) som i sig ger en förväntad avkastning i form av socialt kapital. Detta kan bli avsevärt stort i den digitala sfären (Ibid.: 148). Ett anseendekapital är ett kvalitativt mått, en icke monetär ersättning för en ansträngning som genererar respekt i grupper med gemensamma värderingar.

2.3. Internationella studier

Även internationellt så finns det ännu inte många omfattande studier inom ultramarathon, varken på det uppenbara medicinska området eller inom den sociologiska sfären. Men med tanke på hur socialt kapital bidrar till ett ökat välbefinnande i samhället har det blivit vanligare att koppla samman socialt kapital med idrott (Zhou et al 2020: 612).

2.3.1. Mätning av socialt kapital

Zhou, Kaplanidou och Wegner vill i *Social capital from sport event participation: scale development and validation* (2020) hitta ett verktyg som kan mäta det ackumulerade sociala kapitalet bland deltagare i uthållighetslopp och konstruerar verktyget *Sport Event Participation Social Capital Scale* (SEPSCS) för att fånga upp detta. De definierar socialt kapital som: 1) den sociala struktur som binder samman medlemmar i en gemenskap, 2) en positiv kraft i form av den resurs som kommer av själva medlemskapet och 3) som ett kollektivt värde av socialt kapital styr våra normer och beteenden (Zhou et al 2020: 613).

Genom att delta i uthållighetstävlingar så gynnas ens nätverk och nya kontakter skapas och detta lägger enligt författarna en stark grogrund för utvecklandet och förstärkandet av det sociala kapitalet. Med SEPSCS vill de fokusera på deltagarnas sociala interaktioner och förtydliga förhållandet mellan socialt kapital och resultat med avseende på både fysiskt och psykiskt välmående. I utvecklingen av SEPSCS använder de också Putnams ramverk och definition av socialt kapital där tillit, ömsesidighet och nätverk är de tre centrala faktorerna (Zhou et al 2020: 614). Förtroende uppstår ur tron att andra människor kommer att bete sig på ett lämpligt och pålitligt sätt. Ömsesidighet vilar på premissen att människor inte bara kommer att agera i egenintresse utan även ta hänsyn till andras intressen. Nätverken är strukturerna för de sociala relationerna och hänvisar till frivilliga och sammankopplade relationer mellan individer och grupper. De anser att deltagande i uthållighetstävlingar raserar spärrarna för interaktioner och främjar vänskapsbyggande (Ibid.: 613).

Genom den liminalitet, ett slags normeringslöst tillstånd, som uppstår under långa lopp får deltagarna en förhöjd känsla av gemenskap och denna fungerar som en booster för socialt kapital (Zhou et al 2020: 623). De ser dock en begränsning i de oftast korta mötena som uppstår då loppet som de undersökta deltagarna deltagit på inte varit så långa i traditionell mening. De specificerar inte längderna i tid eller avstånd exakt och nämner bara "such as ultramarathon" (Ibid.: 613) en gång men kortare distanser flertalet gånger, därutöver varar deras respondenters träningspass i

genomsnitt bara 35 minuter vilket inte alls signalerar att de befinner sig i ultramarathonsfären (Ibid.: 617). Men de ser att om mötena är iterativa, återkommande, under en längre period så får det en positiv effekt på relationerna och därmed stärks det sociala kapitalet ändå (Ibid.: 623).

Zhou et al lyckas med SEPSCS få förståelse för de långsiktiga sociala effekterna som fås genom deltagande i idrottsevenemang och att förtroende, ömsesidighet och nätverk verkligen är de tre kärnorna av socialt kapital (Zhou et al 2020: 622). Artikeln avslutas med att fastställa att tävlingsdeltagande kanske ändå inte främjar socialt kapital utan att det kausala sambandet kan vara det omvända, människor som har ett stort socialt kapital (på grund av deras sociala positioner) är mer benägna att delta i lopp (Ibid.: 624).

2.3.2. Klass, påverkan och agerande inom uthållighetsidrott

Colleen P. Eren undersöker i *Estranged Labor, Habitus and Verstehen in the Rise of Extreme Endurance Sports* (2017) kopplingarna mellan Marx, Bourdieu, Weber och ultramarathon. Mycket av artikeln fokuserar dock enbart på sambanden mellan klasstillhörighet och deltagarandel.

Bourdieus begrepp habitus är dispositionerna som formar en aktörs livsstil genom (oftast) påverkan av de andra i gruppen men framförallt genom vilka kapital en individ besitter. Det behövs mycket kapital inom uthållighetsidrotten och detta förknippas i artikeln med de högre klasserna då det bland annat är dyrt (Eren 2017: 9) och kräver disciplin vilket harmonierar med övre klassens habitus, Bourdieus habitus skall mer förstås genom klassanalys snarare än aktörens autonoma preferenser menar de (Ibid.: 11).

De flesta som deltar verkar ha en hög utbildning. En stor stickprovsundersökning från ett lopp år 2016 visade att upp till 79 % av deltagarna i ett större marathonlopp hade utbildning motsvarande en filosofie kandidat-examen eller högre (Eren 2017: 3) och det verkar inte vara annorlunda på längre distanser (Kazimierczak et al 2019: 5). Det refereras till ett flertalet undersökningar (fokus ligger på och i USA) som visar att det är medelklass och övre medelklass som utgör de största grupperna på loppet (Eren 2017: 5). Då många tävlingar domineras av en homogent utbildad (övre) klass så tenderar ens sociala kapital och de symboliska vinsterna som fås genom att bara delta kunna transfereras till ens arbete (Ibid.: 4). Kostnaderna, tiden och logistiken visar också på att det behövs både resurser och de privilegier som fås i de högre klasserna för att kunna spela på denna arena (Ibid.: 9). Exempel på privilegium skulle kunna vara möjligheten att kunna styra över sin egen arbetstid. Samtidigt ligger det enligt artikelförfattaren inte för arbetarklassen att fysiskt utmatta

sig på jobb och sedan tillbringa sin fritid med aktiviteter som innebär fysisk ansträngning (Ibid.: 13). Detta känner jag antingen är en felaktig slutsats eller så har det förändrats sedan artikeln skrevs, sporten är just nu i ett väldigt expansivt skede.

Det ökade intresset för ultramarathon kan kopplas till den minskande andelen fysiska arbeten (Eren 2017: 5). Det råder nu ett omvänt förhållande mellan fysiska arbeten (till exempel hantverkare) och arbeten med låg fysisk aktivitet (till exempel kontorsjobb) vilket inte var fallet för femtio år sedan då de fysiska arbetena var i klar majoritet. Enligt Marx har vi blivit alienerade från vår essens, som består av mer fysisk aktivitet än vad den moderna människan utövar (Ibid.: 7). Vårt naturliga förhållande till fysisk aktivitet har gått förlorat och uthållighetsdeltagande är ett sätt att återfå vår naturliga frihet, en slags selektiv asketism (Ibid.: 9) enligt Bourdieu som kan hanteras med samma taktik och frenesi som man attackerar projekten i ens (oftast framgångsrika) arbete (Ibid.: 9). Målbilden ändras från något entreprenöriellt projekt att ro i hamn till att jaga utmattningens gräns där det fysiska lidandet är både mål och medel (Ibid.: 11).

3. Teori

Kopplingen mellan värden eller resurser (kapital) och idrott är väl omskriven och medan Bourdieu oftast kopplas till detta så har många andra sociologer skrivit om det. Jag kommer dock här avgränsa mig till att utgå främst från hans teorier.

3.1. Pierre Bourdieu

Pierre Bourdieu (1930-2002) var en fransk författare och professor i sociologi verksam både i Algeriet och Frankrike. Bourdieu har med empirisk forskning kartlagt bland annat hur olika kapital fungerar som en mekanism för etablering och reproduktion av sociala klasser och normer.

3.2. Bourdieus begreppsapparat

3.2.1. Det symboliska kapitalet

Ett kapital är ett ackumulerat arbete som möjliggör social energi. Det förekommer både som *vis insita*, som en i strukturerna inneboende kraft, och dels som *lex insita*, som immanenta regelbundenheter (Bourdieu 1986: 15). Symboliskt kapital är vilket kapital som helst som just uppfattas som kapital av gruppen eller inom en viss kultur och omsluter andra former av kapital.

Det symboliska kapitalet beskriver alla kapitalens, som omfattar ekonomiskt, kulturellt och socialt

kapital men även kulturellt, fysiskt och till exempel juridiskt kapital, sammanlagda värde (Bourdieu 1995: 136). Om ett akademiskt kapital skulle erkännas i en träningsgrupp så är det ett exempel på ett symboliskt kapital men det är främst huvudkapitalen, ekonomiskt, kulturellt och socialt kapital, som avgör det (Ibid.: 97). Akademiska meriter till exempel skulle kanske inte vara så viktiga i ett extremlopp förrän dess implementering visar sig vara nyttig. Det går från ett vagt till ett objektifierat kapital (Ibid.) men det måste erkännas av gruppen via dess auktoriteter (Ibid.: 98). Det kan vara i vilken form som helst, det är dess tillerkännande som avgör om det är symboliskt (Bourdieu 1986: 28).

Nästan vad som helst kan vara ett symboliskt kapital. Bourdieu nämner att en respektabel merit kan användas för politiska positioner (Bourdieu 1984: 291). Det är inte ett kapital per se utan ett tillstånd hos de övriga formerna av kapital. Det symboliska kapitalet manifesteras genom symboliska markörer för både beskrivning och igenkänning. Inom ultradistans får det sin självklara manifestation genom den specialiserade utrustningen som till exempel de figursydda vätskeryggsäckarnas alla olika design och alla olika sorter av gps:er. En annan symbolisk markör kan vara vilka förebilder och träningsmetoder man har. Inom ultradistans så är vem man har tävlat med (eller egentligen vem man deltagit i samma lopp som) och vilka lopp man sprungit kanske det största symboliska kapitalen. Ju namnkunnigare erfarenheter desto större kapital.

Man behöver symboler i form av normer och språk, erfarenhet och kunskap i de aktuella sfärerna och dessa är dynamiska. Dessa kan minska eller öka beroende på situationen och Bourdieu hänvisar till hur regenter delade ut adelstitlar för att öka mottagarens symboliska kapital (Bourdieu 1995: 101). Liknande exempel fanns i Sverige i hur man kunde köpa sig högre titlar inom till exempel militären och adeln. Den tidigare legitimiteten som införtjänats genom till exempel utbildning och erfarenhet urholkas på detta sättet till just ett symboliskt kapital i enbart semantisk mening. Ju högre symboliskt kapital desto bättre står man sig i konkurrensen den aktuella sfären eller i livet enligt Bourdieu (Bryman 2018: 43).

Genom extern symbolik, till exempel genom tygmärken från lopp och val av löparutrustning, uppvisas och manifesteras det sammanlagda symboliska kapitalet. Tydliga exempel är ens tillhörighet i de olika subkulturerna och hur man klär sig för att uppfattas av andra, vad man har för intressen och hur man för sig i de sociala medierna. En subkultur är en socialt begränsad kulturform och livsstil med egna sociala mönster och värderingar och här får multidagarslöpning kategoriseras

in. De olika löparnas meriter symboliserar en disciplin och livsstil och signalerar självständighet, uthållighet och målfokusering i löparnas subkultur (Kazimierczak et al 2019: 3). Detta avgör löparens status främst genom vilka, och hur många, lopp de deltagit i snarare än vilka placeringar och tider de gjort. Det finns naturligtvis en världselit som bara jagar tider och kilometer, men den är extremt liten, det finns knappast några pengar i sporten.

Inom löpning kan det symboliska kapitalet motsvaras av vilka märken man använder och vilka utrustningsmodeller man har under loppet och detta påvisar även ens (sociala) identitet. Många symboler uppfattas bara av andra som också är insatta i subkulturen. Olika vätskesystem och tekniska hjälpmedel tillmäts ett visst värde (Bourdieu 1995: 136). Det kulturella, ekonomiska och sociala kapitalet är det som indirekt styr genom att de flesta symboler är kopplade till vårt monetära system genom ens köpkraft (Bourdieu 1986: 20).

3.2.2. Kapital

Kapitalet i sig manifesteras enligt Bourdieu i tre olika former:

- Som ett ekonomiskt kapital, direkt omvandlingsbart till pengar och som kan cementeras i form av ägande. Bourdieu anger pengar och materiella tillgångar som exempel. Det ekonomiska kapitalet är grunden till alla andra kapital (Bourdieu 1986: 24) och är även det dominerande kapitalet (Ibid.: 20). Inom ultradistans så motsvaras det också av samma saker; pengar (som styr vilka lopp man kan delta i, de största och mest utmanande loppet kostar såklart mest pengar) samt materiella tillgångar, vilka tillhör i form av vätskeryggsäckar och till exempel kolfiberskor. Det ekonomiska kapitalet kan omvandlas till kulturellt kapital om de strukturella förändringar kan erbjuda större fördelar som annat kapital (Ibid.: 27).
- Bourdieu definierar tre olika former av kulturellt kapital; ett förkroppsligat i form av sinnliga och kroppsliga dispositioner och ett objektiverat i form av kulturföremål (till exempel maskiner och instrument, böcker och bilder) samt i form av den institutionaliserade staten (Bourdieu 1986:17). Kulturellt kapital kan under vissa förutsättningar omvandlas till ekonomiskt kapital och befästs i form av utbildningsmeriter, Bourdieu anger släktskap och kår. Inom ultradistans motsvaras detta av de meriter som är ens rekord och vilka lopp man varit med i.
- Det sociala kapitalet är uppbyggt av sociala förpliktelser och normer, resurser och nätverk och är summan av dessa samt utgör grunden för tillvaron i gruppen, som kan vara både

familjen eller nationen, organisation eller ett parti (Bourdieu 1986: 23). Detta kan under vissa förhållanden också omvandlas till ekonomiskt kapital och kan befästas i form av till exempel titlar och positioner (Ibid.: 16). Socialt kapital kan alltid fungera som symboliskt kapital (Ibid.: 28) genom att det erkänns av gruppen (Bourdieu 1995: 102). Bourdieu anger finkultur och (ett bildat) språk. Inom ultradistans motsvaras det av ens specifika kunskaper inom de löprelaterade områdena samt på samma sätt ett (kunnigt) språk och att man behärskar den specifika terminologin inom ultradistans men främst vilken klubb man är med i och vem man känner inom sporten.

3.2.3. Rum och fält

Olika individers sammanlagda kapital (kapitalvolym) ger upphov till en viss social position i vad Bourdieu kallar det sociala rummet, det vill säga Bourdieus beskrivning av samhället. Detta rum skall ge en relationell förståelse av världen och innehåller både dominerande och dominerade positioner samt en medelklass där emellan (Bourdieu 1995: 44). Rummet är ett fält som representerar den miljö och arena där aktörernas positionering finns och avgörs genom samspel mellan kapital, regler och habitus; som ett slagfält (Ibid.: 45). Fältet är i sin tur ett strukturerat socialt rum där samhällets individer kämpar om de gemensamma materiella och symboliska tillgångarna, positionerna. Varje fält har begränsningar i det att fältet själv bestämmer vilka positioner och egenskaper som är gångbara och relevanta och därmed bildar kapital.

3.2.4. Habitus

Bourdies habitus är en abstrakt representation (Bourdieu 1984: 169) där de dispositioner som syns och tolkas av ens omgivning formar en socialt konstituerad kognitiv kapacitet (Bourdieu 1986: 27). Dessa ger oss handlingsutrymme att handla och tänka och se sammanhang i vår (sociala) värld. Det är habitus som formar en individs val och ger upphov till inriktning i livet både i karaktär och karriär, intressen och karakteristika. Genom habitus placerar man sig i olika fält. Den gemenskap man hamnar i (vilket också visar sig som ett avståndstagande för andra gemenskaper) präglar och utgör en del av ens habitus och är ett system av varaktiga och överförbara strukturer. Det är normer och principer, regler och konstitutioner som genererar praktiker som formar individen. Habitus är dock inte statiskt utan dynamiskt då praktikerna omformas tillsammans med individen.

4. Metod

Min frågeställning kräver ett datainsamlande som bara kan fås genom intervju och observation varför en etnografiskt inriktad undersökning inte bara passar bäst utan kanske är den enda möjliga.

Etnografi är en kvalitativ vetenskaplig ansats som innehåller olika metoder för att kunna analysera sociala och kulturella strukturer och processer hos människor i grupp. Det är ett holistiskt angreppssätt eftersom en grupp utgörs av individer och du kan inte studera den ena utan den andra. Det är en tolkande och konstruktionistisk vetenskap och kan utgöra ett problem (Bryman 2018: 484) men också en fördel. Det är svårt att eliminera den subjektiva aspekten men den är också nödvändig för en djupare förståelse.

4.1. Det kvalitativa metodvalet - interaktionistisk etnografi

Det finns ingen enhetlig metod hos etnografiskt inriktade undersökningar men observation, intervjuer, samtal och fältanteckningar förekommer ofta (Markström 2005: 37). Forskningsperspektivet består av insamling och efterföljande bearbetning av data för analys av sociala och kulturella strukturer och processer (Ovesen 2021). Ett etnografiskt insamlade skiljer sig gentemot en naturvetenskapligt metod då det är unikt i rum och tid och kan varken upprepas eller återskapas vilket leder till att en slutlig objektivitet eller sanning egentligen inte kan nås och det fokuseras på medlemmarnas interaktion. Metoden kräver en god förkunskap om arenan som studeras då det (ofta) förekommer underliggande normer och allmänna koder, en terminologi endast för de insatta och att det ofta krävs en förkunskap få förunnad för att förstå (Crang 2007: 32). Att springa i till exempel sex dagar non stop är inget som går att förstå genom litteraturstudier eller förklaringar utan måste upplevas. Detta förstås genom *experiential ethnography* där man studerar den subjektiva upplevelsen som nås genom den fullständiga deltagande observationen vilket jag ämnar genomföra i den här studien (Gratton & Jones 2010: 205).

För denna studie använder jag datainsamling och analys med en abduktiv prägel som innebär en kombination av induktion och deduktion och i min ansats utgår jag från ett redan existerande ramverk och låter detta färga vad jag observerar. En abduktiv ansats börjar med att man observerar ett visst fenomen med utgångspunkt från ens egna referensramar och redan existerande kunskap i sin mönstersökning (Bryman 2018: 478). I detta fall var det ett förmodat samband mellan Bourdieus kapital och multidagarslöpning som inte är helt lätt att observera som föranledde en fördjupad undersökning.

I den interaktionistiska etnografin koncentrerar man sig på hur deltagarna interagerar med varandra inom ramen för den sociala kontexten där aktörerna producerar mönster (Sjöberg et al. 2021), främst den sociala interaktionen mellan agenter och här passar lopp perfekt som undersökningsmiljö, detta måste noga följas av sociologen för att kunna greppa det ”sociala görandet” (Markström

2005: 38).

4.2. Intervjuer som primär källa

För intervjuerna valde jag en kvalitativ semistrukturerad intervjuform då det är det förfarandesätt som känns mest likt ett samtal och därigenom så ökar chansen att få spontana, äkta och naturliga svar och ett större djup (Bryman 2018: 563). Det är den vanligaste formen av samhällsvetenskaplig intervju och det är lättare att göra en tematisk analys då mallen är likadan i intervjuerna och man kan dröja kvar vid områden av intressantare och viktigare karaktär. Den är ett mellanting mellan den ostrukturerade och den strukturerade intervjun så man får fördelar från kvaliteter från båda dessa intervjumetoder.

Det handlar då om frågor som är allmänt formulerade och kan följas upp (Bryman 2018: 260), det vill säga man har både struktur och flexibilitet. Jag försökte dock efterlikna stämningen vid en ostrukturerad intervju för att fokusera på att vara flexibel (Ibid.: 567). Frågorna bestämdes med Bourdieus begreppsapparat i tankarna och följer en både hierarkisk och kronologisk ordning för att lättare kunna tematiseras men det viktigaste är att frågorna kan ge information om hur situationer upplevs (Ibid.: 565, 272). Exempel på frågor som skulle kunna tjäna som underlag blev ”Vilket bagage tar du med dig in i loppen?” och ”Finns det något skillset i loppet som du har nytta av i övriga livet?”, se Bilaga 1 - Intervjuguide. När man intervjuar och, som i mitt fall har, en hög grad av förförståelse så måste man vara aktsam så att man inte påverkar, både i tolkning och respons, utsagorna. Med erfarenhet kommer man kunna skilja på när man skall interagera och när det passar att fokusera på objektiviteten (Gubrium och Holstein 1997: 102).

4.3. Avgränsning

Jag har begränsat undersökningen genom att endast intervju löpare som funnits i multidayarsfären länge för att få svar och tankar som är väl grundade, samt begränsat mig till att intervju svenska deltagare, av praktiska skäl, således blir eventuella resultat begränsade i sin generaliserbarhet.

4.4. Urvalsprocess

För intervjuerna användes delvis ett ändamålsenligt urval med avseende på nationalitet men också ett bekvämlighetsurval (Bryman 2018: 245) som bygger på forskarens möjligheter (Denscombe 2011, 39). Fördelarna med detta är effektivitet och tillgänglighet men en nackdel är att analysen inte kan generaliseras (Ibid.) lika lätt som vid ett kvoturval eller stratifierat urval samt att partiskheten i

urvalet. Normalt vill man såklart ha god spridning av faktorer som etnicitet och kön, kultur och social ställning men jag ville prioritera väl insatta och erfarna löpare och ställde kraven:

- Minst tio års erfarenhet av multidayarslöpning
- Deltagit i minst tio multidayarstopp

vilket eliminerade många och gjorde det svårt att skapa ett heterogent underlag. Inom gruppen av intervjupersoner uppnåddes dock ett någorlunda heterogent underlag med avseende på ålder och yrke, erfarenhet och livssituation och flera andra faktorer, förutom kön, vilket gav en empirisk bredd.

Totalt har 67 svenskar någonsin deltagit i den mest anrika distansen sexdagars och lejonparten av dessa har hållit på med multidayarslöpning mycket mindre än tio år vilket gör att oavsett selektion så bildas ett homogent urval. Utöver ovanstående krav så ville jag ha en hög grad av frivillighet för att öka chansen för ett underliggande intresse både för intervju och frågorna om ämne vilket i sin tur underbygger chansen för att få mer utvecklade och reflektiva svar. Endast en handfull kvinnor i Sverige uppfyllde ovanstående kriterier och två svarade positivt vid kontakt men kunde tyvärr inte medverka på grund av väldigt nyliga tragedier.

Intervjupersonerna, i den ordning de intervjuades, bestod av:

- Ingenjören (pensionär), 66 år, Uppsala, 21 års erfarenhet, cirka 28 multidayarstopp.
- Utvecklingsingenjören, 56 år, Lund, 13 års erfarenhet, cirka 20 multidayarstopp.
- Programmeraren, 47 år, Lund, 13 års erfarenhet, cirka 14 multidayarstopp.
- Personlige assistenten, 53 år, Lund, 10 års erfarenhet, cirka 24 multidayarstopp.
- Finansanalytikern, 57 år, Bromma, 19 års erfarenhet, cirka 27 multidayarstopp.
- Civilingenjören (pensionär), 84 år, Sjuntorp, 13 års erfarenhet, cirka 48 multidayarstopp.

Vid tillfrågningarna fick den accepterande intervjupersonen själv välja tid och plats. Den tryggaste platsen för många är ju ens eget hem och det var också ett alternativ, både via datorn på distans eller ”in real life” (IRL) hos intervjupersonen, ingen ersättning utgick. Intervjuerna varade mellan trettio-åtta minuter och en timme och tjugo minuter. Deltagarna rekryterades via e-mail och då det är en liten sport hade jag träffat på dem alla under något tillfälle. Mer än hälften av intervjuerna kunde genomföras IRL på café eller hemma hos (tre i Sverige och en i São Tomé och Príncipe under den deltagande observationen) medan de andra genomfördes via videosamtal. Några problem såsom skevhet eller integritetsproblematik var inte att förvänta då ämnena är allmänna och det fanns redan

ett underliggande intresse att få analysera och utveckla sina åsikter och tankar på ett strukturerat sätt (Bryman 2018: 279).

4.5. Observation som metod

Deltagande observation som metod uppkom på 1800-talet då Joseph Marie Degérando försökte förstå Nordamerikas indianer. Den utvecklades av Bronislaw Malinowski framför allt som antropologisk metod men associeras nu främst med Chicagoskolan och innebär att man ingår i gruppen som skall studeras samt använder en informell datainsamlingsmetod medelst fältanteckningar. Dessa är reflexiva och innefattar intryck och känslor samt medvetandegör observatörens eventuella påverkan och partiskhet. Metoden är som mest gynnsam i grupper som har en stark identitet där det enda sättet till insikt kan vara att bli en av dem. Det finns olika delmetoder inom deltagande observation och jag använde både diskussion, informella samtal och direkta observationer.

Man måste också deltaga för att kunna observera till fullo (Gubrium och Holstein 1997: 46), men så fort man beskriver den studerade verkligheten så förändras den (Brante 1998: 76). Det finns olika nivåer av deltagande och jag valde ett totalt deltagande med en öppen observationsstatus främst för att undvika etiska kontroverser och eventuella dilemma. Främsta fördelarna är att det blir en direkt observation (Gratton & Jones 2010: 180) i den ”riktiga” och naturliga arenan och största nackdelen är nog att ta för lite anteckningar och förlita sig på minnet (Wacquant 2004: 6, 184). Jag gick inte offentligt ut inför alla vad jag gjorde men dölde det inte heller för någon om det kom på tal.

Jag deltog i ett sex dagar långt etapplopp i Guineabukten i landet São Tomé och Príncipe. Loppet gick genom tät djungel och över alla bergen. Det är viktigt att bli accepterad som en medlem i gruppen för att få fram kvalitativa data. I början antecknade jag flitigt efter varje etapp men sedan blev det svårare på grund av värme och skador. Jag fokuserade på att observera och anteckna vem som sökte sig till vem, vad det pratades och hur hierarkin var från början och hur den utvecklades. Största svårigheten var att det fanns knappt någon energi och närvaro för att anteckna observationerna utförligt då genomförandet av de långa etapperna (upp till 12 timmar på en dag) och den extrema värmen tog all kraft och tid i anspråk. Detta löstes senare genom att skriva ner vem jag pratade och sprang med om det inte fanns möjlighet att återge hela innehållet samt ta många foto på deltagarna för att därigenom komma ihåg de sociala situationerna bättre.

Bourdieu's teori om den manliga dominansen (*La domination masculine*) poängterar att dominansstrukturerna är historiskt förankrade och så djupt rotade att de anses naturliga (Bourdieu 1999: 49).

Ultramarathon verkar vara ännu en androcentrisk arena och därmed en dominansakt (Ibid.: 34). I Sverige så är kvinnorna kraftigt underrepresenterade inom ultramarathon (i allmänhet utgör de cirka 20 % av deltagarna på lopp) men ju längre distanserna är desto större andel kvinnor (upp till ungefär 29 %) och detta stämde väl in i min deltagande observation (med 13 olika nationaliteter) där kvinnorna utgjorde 30 %. Denna manliga dominans är svår att analysera då de vetenskapliga redskapen som behövs i sig själva är en produkt av den manliga dominansen. Hur vi har tänkt och kategoriserat upp världen genom historien är i sig själv påverkat av den manliga dominansen.

Etnografisk metod använder främst undersökande fältarbete och skiljer sig från andra sociologiska metoder då man extraherar kvalitativa forskningsdata snarare än kvantitativa ur ett aktörscentrerat perspektiv. Det mest centrala och mönsterskapande sker inte i de sociala medierna utan i den fysiska närheten under den ansträngande form som ett multidagarslopp faktiskt utgör. Dessa ytor går inte att komma åt på annat sätt än genom observation (och djupintervju). Den sociala delen av vår värld består av flera självständigt existerande objekt med inneboende egenskaper och kausala förmågor (Sjöberg et al. 2021). Detta låter precis som vad som finns och sker i ett multidagarslopp och det blir då en väldigt lämplig plats för fördjupad kunskap genom fältstudier. Genom dessa studeras deltagarna sociala aktiviteter där det produceras de mönster som skall tolkas.

Webers begrepp *verstehen* är ett sätt att förstå meningen med människors agerande från den agerandes synpunkt istället för genom observanten vilket leder till att den utomstående observatören själv blir ett subjekt (Parkin 2004, 19). På detta sätt ville Weber skilja på beteende kontra social handling. Eren menar att löparnas habitus inte kan förstås på annat sätt än genom *verstehen* (Eren 2017: 12), både deltagarens egen mening och situationens kontext måste förstås och detta kan endast ske genom observatörens deltagande där man kan se det relationella som sker och handlingarna som utförs och därmed koppla det till tidigare scenario. *Verstehen* som metod innebär också att förståelse kan nås genom att man får tillgång till deltagarnas inre tankar och motiv till sina agerande. Detta sker genom att man vid en deltagande observation interagerar med deltagarna och därigenom kommer in på deras motivation och vad som driver dem, något som Bourdieu själv rekommenderade (Giulianotti 2005: 156).

4.6. Analysmetod

Genom att intervjua deltagare söker man en fördjupad förståelse av deras upplevelse av lopp och gemenskap, kapital och utbyte. Då antalet intervjupersoner är litet medges inga omfattande generaliseringar. Intervjuerna spelades in och analyserades. En tematisk analys (TA) användes då

den syftar till att via gemensamma strukturer finna underliggande temata vilket lämpar sig väl här (Hjerm, Lindgren, Nilsson 2014: 64). TA är vanlig inom samhällsvetenskap och humaniora då det ofta är kvalitativa data som man utgår ifrån. Intervjufrågorna ordnades tematiskt och kopplades någorlunda (implicit) till Bourdieus begreppsapparat. På detta sätt skapade jag en ram som tydligt kan påvisa temata och samband. Temata som söks kan vara till exempel uttryck, likheter och repetitioner. Meningarna tolkas individuellt men jämförs sedan med ordkodning, sammanfattningar och gemensamma mönster (Egidius 2008).

4.7. Kvalitet på materialinsamlingens förfarande

Jag har 37 års erfarenhet av löpning varav 16 år av multidagarsdeltagande. En svårighet är att vara fullständigt objektiv i något som man i detta fallet är subjektiv inför men vid en abduktiv ansats är det heller inte meningen att vara fullt ut objektiv. Detta kom att bli mitt femte deltagande i lopp som varar kring en vecka och mitt 29:e multidagarslopp vilket jag anser gör att jag varken är för luttrad eller naiv. Jag kan koderna och terminologin, normerna och kulturen och kunde observera som en fullvärdig medlem. De eventuella fördomar jag haft torde vara borta enbart genom den tidslängd jag varit involverad i sporten. Genom detta kunde jag både i intervjuer och observationen se och urskilja sådant som hade gått andra förbi (Gratton & Jones 2010: 206). En del detaljer som observerades blev meningsfulla för att jag sett det förut och det förstärkte bilden av ett cementerat mönster. Min analys och val av implementering av begreppen bör således bli trovärdigare än om jag gett mig in i ett område utan förförståelse.

4.8. Forskningsetiska hänsynstaganden

Studenten är enskilt ansvarig för att konfidentialiteten säkerställs och förutom behandlingen av personuppgifter uppkom inga specifika forskningsetiska hänsynstaganden (Vetenskapsrådet 2017: 41). Helsingforsdeklarationen från 1964 fastställde att individen skall vara i centrum och hänsynen till den skall gå före både det vetenskapliga och samhällsintresset, privatlivet skall värnas och all information är konfidentiell (Ibid.: 75). Kodexen var främst tänkt för medicinskt bruk men är tillämpbar även i samhällsvetenskapen. I intervjuerna framkom inga etiska dilemman.

Personuppgiftslagen som tillät allt som inte var uttryckligen förbjudet är sedan 2018 ersatt med den allmänna dataskyddsförordningen (General Data Protection Regulation, GDPR) och innebär nu att allt som inte är explicit tillåtet (Tegström 2019: 2) är förbjudet. En explicit tillåtelse behövs för att materialet skall ha en laglig grund och detta införskaffades med hjälp av en samtyckesblankett, se Bilaga 2 - Samtyckesblankett, som gicks igenom och förklarades tillsammans med intervjupersonen

innan intervjun och samtycket måste dokumentera, de fick dock tillgång till den innan intervjun, (Utrikesdepartementet 2019). Uppgiftsinhämtningen uppfyllde följande kriterier (Tegström 2019: 5):

1. Korrekt och öppen.
2. Insamlad för ett särskilt ändamål.
3. Uppgifterna sträckte sig inte utöver syftet.
4. Insamlade data var uppdaterad.
5. Datan kan inte kopplas direkt eller indirekt till en person längre än nödvändigt.
6. Uppgifterna förvaras säkert.

Dessutom ger Vetenskapsrådet också rekommendationen att man bör ge intervjupersonen ett erbjudande att ta del känsliga avsnitt innan publicering.

5. Analys och resultat

Jag skall här presentera resultaten tematiskt genom *kapitalförändring*, *andra värden* och *omformning av Bourdieus habitus*. Jag inleder varje tema med att presentera innehållet för att sedan påvisa olika företeelser och mönster från empirin och avslutar med ett försök till tolkning. Utdrag från intervjuerna är citerade medan observationer från loppet är mer i berättad form. I början av ett lopp kommer vi se hur kapital utvecklas, på vilket sätt och på grund av vilka meriter. Under loppet kommer en del egenskaper från ens övriga liv utkristalliseras som viktigare än andra. Det strävas efter andra värden än de konventionella och löparnas dispositioner förändras beroende på loppet och de andra löparna.

5.1. Kapitalförändring

I ett multidagarslopps inledningsskede är alla lika och ens kapital varken syns eller märks. Detta förändras gradvis allt eftersom ett lopp fortgår och genom att man nöts mot varandra förekommer fenomen som inte händer på samma sätt som i ens vardag.

Under observationen i São Tomé och Príncipe utkristalliserades tydligt hur de olika löparnas ingående symboliska kapital nollställdes. Vilket är både logiskt och naturligt, precis som man på till exempel en buss inte vet vem man sitter bredvid. Redan under välkomstbankettens tal så omformades det när arrangören presenterade ”Stanley” som loppets grand old man med sina 25 etapplopp och ”Hedda” med alla sina världsrekord, bland annat 2 000 km (från fältanteckningar, 220219). Att

de i sina civila liv var tandläkare och domare (från fältanteckningar, 220224) var varken relevant eller intressant. Trots att samtliga intervjupersoner ägnar nästan all fritid åt sin idrott var inte deras primära identitet hos någon av dem, kanske för att de flesta hade gedigna karriärer och hög utbildning eller för att deras identitet gentemot andra löpare förekom så sällan under året, den mesta löpningen är ju solitär. I ett multidagarslopp kan du vara lagerarbetare eller klinikchef, ingetdera ger dig någon status eller kapital i den nya sfären medan andra meriter som att ha korsat atlanten i roddbåt som "Fransisca" hade gjort (från fältanteckningar, 220224) eller genomfört ett triathlon, "Manuel" hade gjort 70 triathlonlopp, gör det (från fältanteckningar, 220224). Det är kontexten som avgör vad som blir till ett symboliskt kapital. Något som observerades var den höga frekvensen av hur många som arbetade ideellt med någon sorts bistånd vid sidan om. Många hade egna biståndsprojekt i Afrika som "Carlito" och i Asien som "Ryder" och "Arnold" som de skötte på egen bekostnad och detta verkade öka ens kapital och status i gruppen (det omtalades med intresse och vördnad) som blev allt mer familjär allt eftersom dagarna gick (från fältanteckningar, 220225). Detta är Bourdieus kulturella kapital som befästs i annat görande snarare än konventionella meriter.

Ett tydligt mönster som framkom var att de flesta av de intervjuade angav direkt att envishet var det främsta verktyget vilket inte är överraskande med avseende på multidagarsloppens och idrottens natur. Envisheten har troligtvis odlats under lång tid, samtliga intervjuade var äldre vilket är legio inom sporten i sig, och etablerade då flertalet hade både gedigen akademisk erfarenhet och karriär. Medan envisheten verkar vara den gemensamma nämnaren som driver dem så är det också den som utvecklas under loppet. Förutom att många nämner att man lär sig om sin egen kropp så lyser färdigheter som problemtålighet (assistenten), "grit" och kämpaglöd (programmeraren) och ny kännedom om sina gränser (ingenjören) igenom. Under observationen så märktes detta om kroppen tydligt då samtliga bär omkring på individuella miniapotek som "Stanley" (från fältanteckningar, 220220) och anpassade varje skiftning i terräng allt eftersom med avseende på till exempel skoval och utrustning som "Hansel" (från fältanteckningar, 220223). Envisheten lyste också igenom på deltagaren "Krista" som trillade dag fyra och fick sy knät med flera stygn, men fortsatte resten av tävlingen gåendes istället för löpandes (från fältanteckningar, 220222). Flera andra löpare som besvärades av värme som "Linda" (från fältanteckningar, 220222) eller andra skador som "Steve" (från fältanteckningar, 220222) valde också att genomföra så gott det gick trots att de inte kunde springa.

Även om det på tävlingen snabbt kom fram vem som var mest erfaren så syntes det ju inte på de andra vilka meriter man hade. Det märktes efter hand som loppet fortskred genom ens resultat och

utrustning, och till exempel hur man förde sig efteråt genom återhämtning och skadehantering. ”Stanley” intog snabbt en dominerande position, han organiserade luncher i byarna, (från fältanteckningar, 220221) i Bourdieus (sociala) rum i minisamhället men fick snabbt konkurrens av ”Nigel”, den bästa löparen som hade råd och tips till alla (från fältanteckningar, samtliga dagar)

Symboliskt kapital i loppet manifesterades främst genom det sociala kapitalet via vem man sprungit lopp med och sociala relationer inom en viss kontext (socialt kapital) kan få följder för hur de som engagerar sig i idrott ser på externa fenomen som tillit och till exempel politiskt intresse (Seippel 2006: 171). Ju fler kontakter desto mer cred och status. Det är inte direkt yrke eller klass (men av naturliga skäl bland annat ett ekonomiskt kapital) som är det gemensamma utan istället är det exempelvis en inre drivkraft att utforska gränser kombinerat både med en introverthet.

”De andra löparna ger trygghet ... sen springer jag oftast ensam, en del springer ju för sig och kommer överens om att man skall springa tillsammans, jag har ju sprungit med andra för att det blivit så men jag har aldrig velat låsa upp mig och säga ja men vi går i mål tillsammans och så vidare men ... eh... och jag är ganska enstöring, det är trevligt med sällskap men jag är inte sån som klarar av att prata liksom”
(utvecklingsingenjören)

Men samtidigt är det en social förmåga som är det gemensamma. De vanliga meriterna i samhället är kanske yrke, boendeform och utbildning men under observationen så var det annat som bildade det symboliska kapitalet; ens samling av lopp, andra uthållighetsmeriter och ovan nämnda biståndsengagemang. De första dagarna under observationen var det främst frågan ”Which races have you run?” som hördes. Frågan ställdes till och med i kön till hälsokontrollen direkt efter planets landning när de olika deltagarna började identifiera varandra (från fältanteckningar, 220217).

Kanske kroppen, ”not only of the body [...] but also *from* the body” (Wacquant 2004: viii), här får ses som en källa till social intelligens och ett slags skarpsinne, en ”carnal sociology” (Ibid.: 74) vilket också Bourdieu beskriver som att vi lär oss genom våra kroppar (Bourdieu 1990: 166). Wacquants sociologi är dock inte begränsad till att bara studera ytterligheterna, “the extremes of society” (Wacquant 2005: 467) utan kan appliceras i vilka som helst tillfälliga samhällsbyggnader som jamboree eller utbildningar, festivaler eller kurser. Denna sociologi skapas genom att kroppen utsätts för riskerna vid multidagarslöpning. Bourdieu menar att vi använder våra kroppar instrumentellt och ”gamblar” med dem men också att de privilegierade klasserna behandlar kroppen

som ett mål i sig för andra (att beundra) och det är en sorts träning för tränings skull (Bourdieu 1978: 838). Vi kan också överföra detta till andra delar av livet som utbildning och konst menar Bourdieu (Tomlinson 2004: 161). Genom att närma sig vad man tror är gränsen så utvecklas man, vissa individer är beredda att finna tillfredsställelse i själva ansträngningen och att det är en dominerande form av asketism inom den dominerande klassen (Bourdieu 1984: 214). Vi måste totalt fördjupa oss under längre stunder för att nå djupare förståelse vilket är precis vad multidagarslöpning är, en lång och monoton fördjupning (Wacquant 2005: 466).

5.2. Andra värden

Multidagarslöpning innehåller varken ära eller prispengar utan istället är det andra värden som det strävas efter. Och dem som strävar efter detta tenderar att vara monetärt kapitalstarka. Men är det endast en intern självtillfredsställelse som man vill uppnå?

Hos de intervjuade så fanns inga problem alls att springa de lopp man ville med avseende på ekonomi eller logistik. Det var inga problem att skaffa utrustning och proteintillskott heller då det bara var en kostnadsfråga. Multidagarslopp brukar kosta mellan 10 000 till 40 000 kronor och till detta kommer resa och kringkostnader för att ta sig (oftast) utomlands. Samtliga var i en gynnsam ekonomisk situation och hade både jobb, karriär och förstående partners.

De intervjuade, och nästan undantagslöst samtliga på det observerade loppet, sprang inte för medaljer eller vinster utan istället för att träffas! Assistenten valde lopp beroende på vilka som var anmälda. All denna träning bara för att umgås på det allra jobbigaste sättet? Men alla hade mål, egna mer eller mindre outtalade mål både i tid (assistenten) och distans (ingenjören) men hälften (till exempel programmeraren) angav ”Vara glad hela tiden, ibland är fokuset på det ena [göra bättre ifrån sig] och ibland på det andra, vilket gör att vara glad kan gå över resultatet i viktighetsgrad oftast”. Det var vanligt att springa samma lopp år efter år (alla) och under det observerade loppet så var nästan alla återkommande gäster. Loppet ”ger trygghet och man ser varandra” enligt utvecklingsingenjören och stämningen beskrevs också som:

”Den är liksom familjär alltså, det är som jag har sagt det har varit lopp jag inte tänkt delta i men när jag tittar på deltagarförteckningen nämen det är ju jag känner ju hälften där liksom va´ det är min andra familj” (ingenjören)

En annan skillnad var att alla utom av de intervjuade hade inte de klassiska idolerna (världsrekord-

hållarna eller världsmästarna) som förebilder utan istället mer vanliga löpare. Idolerna var vanliga gummor (assistenten) och gubbar (programmeraren) som sprang trots motgångar. Genom att lyckas (på sitt eget sätt, till exempel genom att fullfölja loppet eller kanske lyckas vara glad ett par dygn i sträck trots umbäranden, enligt programmeraren) eller faktiskt springa längre än tidigare så ökar ens tro på en själv och istället för ”instant gratification” [sic] så ökar ens livskvalité genom deltagandet.

”När man är ute på ett multidagarslopp så är man ju i mångt och mycket den man vill vara ... eh... och och man man upplevs av andra ... dom övriga löparna upplever ju en i den form och den roll man vill vara i mångt och mycket jag tycker, ja, och jag tycker det stärker ... stärker mig som person ändå” (finansanalytikern)

Det är viktigt att få bekräftelse genom de andra löparna (ingenjören). Man får inget varken från ens nära och kära (assistenten och programmeraren), de förstår inget, utan erkännanden kommer enkom från ”ultrakollektivet” (finansanalytikern), eller en själv (ingenjören och programmeraren).

Multidagarslöpare har alltid varit i minoritet. Den allmänna bilden har varit att det främst har varit en sport för välutbildade och akademiker. Precis som boxning och fotboll anses vara en sport för arbetarklassen så är extrem långdistanslöpning inte det. Kanske är det en slags social interaktion hur ultramarathon interagerar med samhället genom sina specifika krav och ”gör” klass? Bourdieu skriver att vilka idrotter man väljer beror på vad de kan generera samt vilka kostnader (både kapital och pengar) de innebär (Bourdieu 1984: 214). Flertalet undersökningar visar att kopplingen mellan hög utbildning, inkomst och deltagande är hög (Lasalle et al 2019: 352). Vid många lopp i Sverige så var oftast tävlingsläkaren med i loppet själv (egen erfarenhet). När sporten var mer av en minoritet så var nog den allmänna uppfattningen att det krävdes enormt mycket resurser (i form av till exempel målinriktning, logistik och planering), vilket var och är, sant och detta är ju något bland annat akademiker har. Men denna bild har nu nyanserats och deltagarens sociala positioner och kapital speglar allmänheten mer. Bourdieu gör liknande betraktelser i rugbyn och han vill förklara klassdiskrepansen inom idrott med att de med högt kapital är mer benägna att ta risker (Bourdieu 1984: 209, 214).

Det säger sig självt att alla som är med på ett organiserat etapplopp, på grund av kostnaden, har ett ekonomiskt kapital och så var fallet i mina undersökningar också (Bourdieu 1984: 214). Multidagarslöpning har främst spritts från nationerna USA, Japan, England, Sydafrika och Australien till andra industriländer. Undantag finns och sporten har börjat etablera sig i utvecklingsländer men det

är främst en sport för folk med både tid och kapital. Jag skulle helt och hållet vilja ange ett monetärt skäl till att arbetarklassen eller gemene man i ett utvecklingsland inte i samma utsträckning deltar i multidagarslöpning (än). Dels finns inte resurserna men inte heller finns tiden att ägna sig åt vad industriländer kallar fritid.

5.3. Omformning av Bourdieus habitus

Under loppet så varierar löparnas dispositioner och kapacitet beroende på både de omgivande löparna och tävlingarnas extrema fysiska karaktär. Individerna ser och lär, omformas och utvecklas.

Löparnas självförtroende varierar väldigt mycket under tävlingarna, men det är högt redan innan och växer under loppet, trots dippar, och flera deltagare kopplade detta till medhavd envishet. Efter loppet förändrades löparnas kapital till det bättre, de värdena som de gick in med (till exempel envisheten) förstärktes och detta uppstod ibland till och med innan loppet är slut. Nästan alla nämnde också att både problemlösningsförmåga och beslutsrationalitet både behövdes och utvecklades under loppet och kunde tillämpas både på relationella och existentiella sfärer efteråt. Det nämndes både trygghet, förståelse och harmoni och förändringarna fortgår enligt samtliga, ”Jag tror den [förändringen] har varit fortgående kanske till och med accelererad ... Men ju längre lopp desto bättre för själen tycker jag, desto mer lär jag mig om mig själv” (finansanalytikern).

Kanske är det kapitalomställning (och nollställning) av allt kapital som gör att en sorts ny kontakt tar form? Samtliga av de intervjuade angav att det var lättare att öppna sig under loppet eftersom ”det blir ju väldigt intimt” (utvecklingsingenjören) och ”man pratar om djupt personliga saker efter tre minuter” (programmeraren) och ”man delar den gradvisa nedbrytningen” (finansanalytikern) då man ”bondar” (utvecklingsingenjören) och går igenom något tillsammans. När man springer i sex dygn (mer eller mindre non stop utan sömn) på en bana som ofta är mellan 500-1 000 meter lång så händer något med samspelet mellan individerna. Det accelereras troligtvis ju mer löparna nöts ner, både fysiskt och mentalt. Under intervjuerna kom det fram att man blir ”naken och har känslorna utanpå” och ”man pratar om det [personliga saker] som om det är kallprat” (programmeraren). Liknande noterades också under den deltagande observationen vid en särskilt besvärlig sträcka där det talades om svårigheterna och vad det innebar att vara förälder med en an amerikan på ett djupare plan än jag varit med om med nära vänner (från fältanteckningar, 220224). Man skalas ner till ett primitivt jag; ”My emotional defenses must have melted down” beskriver en löpare efter 17 dygns löpning (Jurek 2019: 132) och man kommer varandra väldigt nära både fysiskt och psykiskt samtidigt som man är isolerad i sitt eget lopp (Montgomery 1989: 374). Tävligen upplevs som en

neutral plats att prata om både kroppsvätskor och skilsmässor; ”En kollega vill liksom hjälpa men en löpare på banan gör inte det” (programmeraren) utan hen bara lyssnar, ”man kan komma närmre en löparfrämling än en kollega ibland” (utvecklingsingenjören). Kontakterna som fås uppges av samtliga vara längre än under tävlingarna.

Oavsett om man har egen support med husbil och massör eller ingen alls så påverkar de andra löparna och publiken, funktionärerna och supporten en under loppet anger de intervjuade unisont. Ingen såg dock de andra löparna som rivaler, trots att det faktiskt är regelrätta tävlingar, utan istället sågs de som kamrater och familjemedlemmar, en Facebook-sida har som devis ”When you register for a six day race you register for a family”. Och detta blev också tydligt under min deltagande observation. Man gav av den lilla mat man hade och lånade ut både skor och sjukvårdsartiklar trots att alla bara hade med precis vad man behövde. Samhälls- och grupp känslan blev tydlig och under mina intervjuer så framkom en bild av att man växer ihop tillsammans, snabbt men tillfälligt. Detta blir ju såklart tydligare på en varvbana där man ser både löpare och funktionärer var tionde minut men på lopp som går från A till B så springer man å andra sidan ofta tillsammans med en löpare mellan 10 till 30 timmar åt gången. De andra ger både energi och trygghet oavsett om de är ens egen support eller obekanta och ingenjören berättade att supporten utgör ”hela alltet”.

Ett mönster som var genomgående var ett starkt psyke vilket beskrevs av de intervjuade som både en strävan att klara av ”omöjliga saker” (programmeraren) och ”om jag är rädd för det ställer jag upp” (assistenten) och att den viktigaste resursen var en envishet både fysiskt och psykiskt. ”Det händer mycket i ens huvud” (utvecklingsingenjören) och det är en ”mental resa” (programmeraren). Det behövdes tydligen både en dumhet, det skall finnas en risk, och övertro på en själv snarare än träning (assistenten). Hälften nämnde att det var ”galet”. För en del var loppet i sig träning till nästa lopp och inte alla utövade konventionell träning i den mängd man kan tro, civilingenjören tränade inte alls!

Det är alltså löparnas habitus som jag under observationen både ser och upplever genom förändringarna som sker i gruppen. Jag kunde se hur vissa löpare talade mer och mer med beundran om vissa andra löpare ju mer de fick reda på om dem. De minst erfarna i loppet växte allt eftersom och tog efter veteranerna genom att till exempel härma deras återhämtning (genom att ta fram sitt liggunderlag och stretcha både likadant och samtidigt) och viss logistik (en veteran som hade sprungit loppet flyttade ut sitt myggnät på verandan och efter ett par timmar hade verandan fyllts av copycats). Det sociala kapitalet som man odlar i sitt samhälle tas i viss mån med och prövas mot

den nya gruppen. Ens tidigare meriter inom det gemensamma intresset visas förr eller senare upp och gruppen bestämmer om det blir till ett symboliskt kapital eller inte. Utförandet av ultramarathon, precis som yrken och annat, är ett system av överförbara och varaktiga strukturer och ett lopp över en vecka är ett utmärkt tillfälle att lära sig det. Genom deltagande så formas man naturligtvis.

5.4. Kritik

Bourdieu's främsta verk skrevs för en fransk publik om främst franska förhållanden mellan 1960 och 1984 och man frågar sig hur de är tillämpbara idag? Såväl teknik som samhälle har sedan dess upplevt en exponentiell omvandling men de sociala rollerna och fälten har det kanske inte. Hans begreppsvärld fungerar fortfarande men behövs uppdateras och det finns nog fler kapital idag. Jag skulle kunna tänka mig något slags "emotionellt" eller "tekniskt" kapital. Hans klasstankar om ekonomiskt kapital fungerar inte riktigt då både de ekonomiska skillnaderna och möjligheterna inte är de samma idag. "Alla" i ett industriland som Sverige har möjlighet att delta i sporten, medan "ingen" i Burundi har det.

6. Sammanfattning och diskussion

6.1. Frågeställning och resultat

Frågeställningarna speglar egentligen en enda grundfråga, *vad händer under långvariga kroppsliga påfrestningar tillsammans med andra med avseende på ens kapital och habitus*. Utan att analysera till exempel kön och bakgrund, medhavt kapital och kulturerfarenheter så framkom väldigt unisona åsikter och erfarenheter under både intervju och observation, anomalierna och extremvärdena (åsikterna) var få. *Vilka kapital förändras då före, under och efter deltagandena?* I ett multidagarslopp nollställs allt kapital, en liminalitet uppstår och det är andra meriter än de samhälleliga som gäller. Kapitalen förändras gradvis på grund av närheten med nya bekantskaper under extrema förhållanden allt eftersom och det är gruppen som avgör ens (nya) symboliska kapital. Det sociala kapitalet utvecklas och förstärker ens symboliska kapital. *Fanns det andra värden förutom vinst som ersatte och bildade kapital och är det bara de kapitalstarka som kan delta?* Ja, till exempel antal lopp istället för vinster och vilka lopp man sprungit, med vem och hur ofta. Ett kausalt samband mellan klass (rikedom) och deltagande i multidagarslopp kan skönjas då båda kräver monetärt kapital, logistik och målmedvetenhet. *Hur ändras ens karaktär under multidagarslopp med avseende på de andra deltagarna?* Att springa multidagarslopp är en expose av hur ens habitus förändras och påverkar både en själv och individerna i loppet. Att jämlikt springa och kämpa i dygn

utan paus gör att en djupare sorts kontakt tar form under accelererade former.

6.2. Tidigare och framtida forskning

Jag hittade få (om ens några renodlade?) sociologiska studier om multidagarslöpning men Egan-Wyer (2019) har rätt ut hur hur extrema uthållighetsprestationer används i marknadsföring av sitt eget jag och sitt egna varumärke. Detta syntes under också observationerna då samtliga (utom två) löpare var djupt engagerade i uppdatering av sociala medier och många hade sina tidigare meriter väl synliga hela tiden; emblem på löparväskor och olika lopp-t-shirts varje dag.

Zhou, Kaplanidou och Wegner (2020) konstruerar ett verktyg som mäter ackumulerat socialt kapital bland uthållighetsloppdeltagare då det raserar barriärerna och underlättar för interaktion deltagarna emellan. Ett exempel på en raserad barriär var att varje deltagare enbart fick ha med sig en väska på tio kilogram under loppet vilket gjorde loppet mer likvärdigt. Förvisso hade "Carlito" med sig både dator och böcker (från fältanteckningar, 220221) och "Indy" (från fältanteckningar, 220225) hade en gitarr medan andra hade istället massvis med mat, "Gunner" (från fältanteckningar, 220224), eller utrustning som "Evie" (från fältanteckningar, 220220).

Eren (2017) menar att ens habitus formar en till att delta i uthållighetsidrott tillsammans med ens kapital som behöver vara högt, vilket kopplas till en överklass på grund av de höga kostnaderna och detta framgick, om än i liten grad, även under mina intervjuer med avseende på arbetssituation, de var samtliga, eller hade varit, höginkomsttagare. Det observerade loppet var inget undantag utan befolkades av åklagare och direktörer, psykologer och läkare.

Kopplingen mellan klass och ultramarathon, om än elementärt, skulle också kunna tjäna som framtida uppsatsämne. Jag har både under observationen i São Tomé och Príncipe och andra multidagarslopp kunnat ana att de flesta har resurser och kommer från högre klasser. Men, sporten expanderar och många från både andra klasser och länder börjar faktiskt ändå både delta och hävda sig internationellt.

Med min uppsats hoppas jag ha väckt ett intresse som kombinerar det fysiska och sociologiska inom multidagarslöpning. Jag misstänker att eventuella nya rön ovan skulle vara tydligare om man studerade ännu längre (kring 30 till 60 dagar) lopp som nu börjar arrangeras mer och mer. Kanske skulle det då framstå tydligare att kapitalens förändring både förändras mer och blir permanenta.

7. Referensförteckning

7.1. Litteratur

7.1.1. Tryckta källor

- Bourdieu, Pierre (1999). *Den manliga dominansen* (Boel Englund, övers.). Göteborg: Daidalos.
- Bourdieu, Pierre (1984). *Distinction - A social Critique off the Judgement of Taste* (Richard Nice, övers.). Massachusetts: Harvard University Press Cambridge.
- Bourdieu, Pierre (1990). *In other words*. Stanford: Stanford University Press.
- Bourdieu, Pierre (1995). *Praktiskt förnuft: bidrag till en handlingsteori* (Gustaf Glimdal och Stefan Jordebrandt, övers.). Göteborg: Daidalos.
- Brante, Thomas (red.) (1998). *Sociologiskt lexikon*. Stockholm: Natur och kultur.
- Bryman, Alan (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder* (Björn Nilsson, övers.). Malmö: Liber.
- Crang, Mike; Cook, Ian (2007). *Doing Ethnographies*. London: SAGE Publications.
- Delaney, Tim; Madigan, Tim (2009). *The Sociology of Sports*. Jefferson: McFarland.
- Denscombe, Martyn (2009). *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna* (Per Larsson, övers.). Lund: Studentlitteratur.
- Giulianotti, Richard (2005). *Sport - a critical sociology*. Cambridge: Polity Press.
- Gratton, Chris; Jones, Ian (2010). *Research methods for sports studies*. New York: Routledge.
- Gubrium, Jaber F.; Holstein, James A. (1997.) *The New Language of Qualitative Method*. New York: Oxford University Press.
- Hjerm, Mikael; Lindgren, Simon; Nilsson, Marco (2014.) *Introduktion till samhällsvetenskaplig analys*. Stockholm: Gleerups Utbildning AB.
- Jurek, Scott (2019). *North: Finding My Way While Running the Appalachian Trail*. London: Arrow Books Ltd.
- Marshall, P. S. (2008). *King of Peds*. Milton Keynes: AuthorHouse.
- Parkin, Frank (2004). *Max Weber*. London & New York: Routledge.
- Stevens, John (2013). *The Marathon Monks of Mount Hiei*. Brattleboro: Echo Point Books & Media.
- Vetenskapsrådet (2017). *God forskningssed*. Stockholm: Vetenskapsrådet.
- Wacquant, Loïc (2004). *Body & Soul*. Oxford: Oxford University Press Inc.
- Westergren, Daniel (2021a). *Sexdagars - en tävling med många dimensioner*. Runner's World Nr. 11, s. 26-31. Stockholm: Springtime Förlag.

7.1.2. Digitala källor

- Bourdieu, Pierre (1986). *The Forms of Capital*. Bourdieu. Richardson, John (red.). Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education. Westport: Greenwood Press. s. 241-258. Tillgänglig 6 februari 2022.
- Bourdieu, Pierre (1978). *Pratiques sportives et pratiques sociales* (Richard Nice övers.). Social Science information. London: SAGE Publications. s. 819-840. Tillgänglig 9 april 2022.
- Bristow, Tony (1991). *Bertil Järlåkers 201 marathon- och ultralopp (42.195 m eller längre)*. http://www.marathonsallskapet.se/marathonloparen/ml_1991_2.PDF. Stockholm: Marathonloparen. Tillgänglig 6 januari 2022.
- Crockett, Davy (2019). *29: The Tarahumara Ultrarunners*. <https://ultrarunninghistory.com/tarahumara/>. Saratoga Springs: Ultrarunning History. Tillgänglig 7 januari 2022.
- Crockett, Davy (2020). *54: The 100-miler - Part 1 (1737-1875) Edward Payson Weston*. <https://ultrarunninghistory.com/100-miler-part-1/>. Saratoga Springs: Ultrarunning History. Tillgänglig 6 januari 2022.
- Crockett, Davy (2021). *91: The Six-Day Race - Part 1: The Birth (1773-1870)*. <https://ultrarunninghistory.com/six-day-race-1/>. Saratoga Springs: Ultrarunning History. Tillgänglig 6 januari 2022.
- Egan-Wyer (2019a). *Därför springer löpare allt längre och extrema lopp*. <https://www.forskning.se/2019/10/30/darfor-springer-lopare-allt-langre-och-extrema-lopp/>. Stockholm: Forskning.se. Tillgänglig 8 januari 2022.
- Egan-Wyer, Carys (2019b). *The Sellable Self: Exploring endurance running as an extraordinary consumption experience*. https://lucris.lub.lu.se/ws/portalfiles/portal/68957028/Egan_Wyer_2019_The_Sellable_Self.pdf. Lund: Lunds Universitet. Tillgänglig 7 januari 2022.
- Egidius, Henry (2008). *Psykologilexikon*. <https://www.psykologiguiden.se/psykologilexikon/?Lookup=tematisk%20analys>. Stockholm: Natur & Kultur. Tillgänglig 6 februari 2022.
- Eren, Colleen (2017). *Estranged Labor, Habitus and Verstehen in the Rise of Extreme Endurance Sports*. William Paterson University: Journal of Sport & Social Issues 41(1) DOI:10.1177/01937723517719663, July 2017, s. 2-18. https://www.researchgate.net/publication/318495074_Estranged_Labor_Habitus_and_Verstehen_in_the_Rise_of_Extreme_Endurance_Sports. Tillgänglig 7 november 2021.
- Essam, Phil (2017). *Records*. <https://worldrunnersassociation.org/records/>. Canberra: World Runners Association. Tillgänglig 6 januari 2022.
- Finn, Adharanand (2019). *When 26.2 miles just isn't enough - the phenomenal rise of the ultramarathon*. <https://www.theguardian.com/lifeandstyle/2018/apr/02/ultrarunner-ultramarathon-raci>

- ng-100-miles. London: The Guardian. Tillgänglig 7 januari 2022.
- Glogger, Bertram (2008). *6-Tagelauf Hallsberg (SWE)*. <https://statistik.d-u-v.org/getresultevent.php?event=1485>. Schirgiswalde-Kirschau: Deutsche Ultramarathon-Vereinigung e.V.. Tillgänglig 6 januari 2022.
- Karnazes, Dean (2016). *The Real Pheidippides Story*. <https://www.runnersworld.com/runners-stories/a20836761/the-real-pheidippides-story/>. New York: Runner's World. Tillgänglig 7 januari 2022.
- Lassalle, Geoffrey; Recours, Robin; Griffet, Jean (2019). *Cultures of running: characteristics and determinants*. Sport in Society Vol. 22:3, s. 342-360. New York: Routledge. <https://doi.org/10.1080/17430437.2018.1490264>. Tillgänglig 10 april 2022.
- Kazimierczak, Marek; Dąbrowska, Agata; Adamczewska, Katarzyna; Malchrowicz-Mósko, Ewa (2019). *The Impact of Modern Ultramarathons on Shaping the Social Identity of Runners. The Case Study of Karkonosze Winter Ultramarathon*. Poznan University of Physical Education: International Journal of Environmental Research and Public Health, DOI: 10.3390/ijerph17010116. <https://www.mdpi.com/1660-4601/17/1/116>. Tillgänglig 7 november 2021.
- Lieberman, Daniel E.; Mahaffey, Mickey; Cubesare Quimare, Silvino; Holowka, Nicholas B.; Wallace, Ian J.; Baggish, Aaron L.; Ijäs, Mikko; Levi, Jerome; Liebenberg, Louis; Quinn Martin, Dustin; Moreau, Jérôme; Pintado Cortina, Ana; Willems, Catherine; Wyndham, Felice S. (2020). *Running in Tarahumara (Rarámuri) Culture: Persistence Hunting, Footracing, Dancing, Work, and the Fallacy of the Athletic Savage*. Current Anthropology Vol. 61 Issue 3, DOI: 10.1086/708810, s. 356-379. <https://web-p-ebshost-com.ludwig.lub.lu.se/ehost/detail/detail?vid=0&sid=8d7c72bb-e710-4eae-8005-cac2dc852530%40redis&bdata=JkF1dGhUeXBIPWlwLHVpZCZzaXRIPWVob3N0LWxpdmU%3d#AN=143818720&db=sih>. Chicago. University of Chicago Press. Tillgänglig 23 januari 2022.
- Markström, Ann-Marie (2005). *Förskolan som normaliseringspraktik - en etnografisk studie*. <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:223570/FULLTEXT01.pdf4-12>. Linköping: Linköpings universitet. Tillgänglig 6 februari 2022.
- Montgomery, Scott L. (1989). *Ultramarathon: An Immoderate Destiny*. sine loco: The Georgia Review, Vol. 43, Nr. 2 (Summer 1989), s. 374-382. <https://www.jstor.org/stable/41399865>. Tillgänglig 7 november 2021.
- Ovesen, Jan. (2021). *Etnografi*. <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/etnografi>. Stockholm: Nationalencyklopedin. Tillgänglig 11 januari 2022.
- Seippel, Ørnulf (2006). *Sport and Social Capital*. London: SAGE Publications, Ltd, Acta Sociologica, Jun., 2006, Vol. 49, No. 2, Social Capital, s. 169- 183. <https://www.jstor.org/stable/204599>

24. Tillgänglig 7 november 2021.
- Sine nomine (sine anno). *Om oss*. <https://www.fotrally.se/kontakt>. Stockholm: Fotrally IK. Tillgänglig 6 januari 2022.
- Sine nomine (2021a). *Results database 179 - 5000 km*. <https://statistik.d-u-v.org/geteventlist.php?year=all&dist=all&country=all&Submit.x=22&Submit.y=7&label=&surface=all&sort=1&fro=179&to=5000>. Schirgiswalde-Kirschau: Deutsche Ultramarathon-Vereinigung e.V.. Tillgänglig 8 januari 2022.
- Sine nomine (2021b). *Results database 179 - 5000 km for Sweden (SWE)*. <https://statistik.d-u-v.org/geteventlist.php?year=all&dist=all&country=SWE&Submit.x=28&Submit.y=9&label=&surface=all&sort=1&from=179&to=55800>. Schirgiswalde-Kirschau: Deutsche Ultramarathon-Vereinigung e.V.. Tillgänglig 8 januari 2022.
- Sine nomine (2017). *The Lung-Gom-Pa Runners of Old Tibet*. <https://www.trailrunnermag.com/people/culture-people/the-lung-gom-pa-runners-of-old-tibet>. Boulder: Outside. Tillgänglig 7 januari 2022.
- Sine nomine (sine anno a). *samhälle*. <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/samhälle>. Stockholm: Nationalencyklopedin. Tillgänglig 20 mars 2022.
- Sine nomine (sine anno b). *ultra*. <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/ultra->. Stockholm: Nationalencyklopedin. Tillgänglig 6 januari 2022.
- Tegström, Erika (2019). *Informations- och utbildningsmaterial angående dataskyddsförordningen - För studenter*. https://elearn20.miun.se/moodle/pluginfile.php/956173/mod_resource/content/1/Dataskydd.pdf. Östersund & Sundsvall: Mittuniversitetet. Tillgänglig 5 februari 2022.
- Tomlinson, Alan. (2004). *Pierre Bourdieu and the Sociological Study of Sport: Habitus, Capital and Field*. Giulianotti, Richard. (red.) *Sport and Modern Social Theorists*. https://doi.org/10.1057/9780230523180_1. s. 161-172. London: Palgrave Macmillan. Tillgänglig 9 april 2022.
- Utrikesdepartementet (2019). *Lag (2003:460) om etikprovning av forskning som avser människor*. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2003460-om-etikprovning-av-forskning-som_sfs-2003-460. Stockholm: Sveriges riksdag. Tillgänglig 5 februari 2022.
- Wacquant, Loïc (2005). *Carnal Connections: On Embodiment, Apprenticeship, and Membership*. Berlin: Springer. *Qualitative Sociology*, Vol. 28, No. 4, Winter 2005 (#C 2005) DOI: 10.1007/s11133-005-8367-0, 445-474. <https://loicwacquantorg.files.wordpress.com/2018/03/lw-2005-carnal-connections-on-embodiment-apprenticeship-and-membership.pdf>. Tillgänglig 27 mars 2022.
- Westergren, Daniel (2021b). *Vänern runt/Lake Vänern Run (SWE)*. <https://statistik.d-u-v.org/getres>

ultevent.php?event=75627. Schirgiswalde-Kirschau: Deutsche Ultramarathon-Vereinigung e.V.. Tillgänglig 6 januari 2022.

Yoshino, Takatoshi (2022). *2021 World Megamarathon Ranking 300+*. https://www.100marathonclub.org.uk/files/user_uploaded/article_files/1645184922/WMMR%20300+%202021-12-31%20Global.pdf. Hiratsuka: Full Hyaku Club. Tillgänglig 26 mars 2022.

Zhou, Ran; Kaplanidou, Kyriaki; Wegner, Christine (2020). *Social capital from sport event participation: scale development and validation*. Ashton Adie, Bailey. *Leisure Studies*, 40:5, DOI: 10.1080/02614367.2021.1916832, s. 612-627. Wakayama: The Leisure Studies Association. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/02614367.2021.1916832>. Tillgänglig 8 januari 2022.

7.3. Audiovisuella källor

Egan-Wyer, Carys (2019c). *Why endurance runners do what they do - Carys Egan-Wyer talks about her research into the subject*. <https://www.youtube.com/watch?v=aYkFcgjbMsQ>. San Bruno: YouTube. Tillgänglig 8 januari 2022.

Sjöberg, Katarina. (sine anno). *Föreläsning kvalitativ metod*. https://canvas.education.lu.se/courses/11110/pages/forelasning-kvalitativ-metod?module_item_id=392162. Lund: Lunds universitet. Tillgänglig 6 februari 2022.

8. Appendix

8.1. Bilaga 1 - Intervjuguide

LUNDS
UNIVERSITET

Sociologiska institutionen

INTERVJUGUIDE INFÖR EXAMENSARBETE

Kursbeteckning:	SOCK07, 30 hp., vt-22
Nivå:	Kandidatnivå
Period för intervju:	Vårterminen 2022
Handledare:	Mikael Linnell
Personnummer:	7207144010

Intervjufrågor

Datum:		Utbildning:	
Plats:		Sysselsättning/yrke:	
Namn:		Nivå på utövande:	
Ålder:		Antal multidagarslopp:	
Könsidentitet?		År i ultramarathonssfär:	
Hemvist:		Samtycke:	

Det är enbart dina egna subjektiva upplevelser och tankar som är relevanta snarare än fysiologisk och idrottsliga fakta. Det behöver nödvändigtvis inte exkludera andra uthållighetsdeltagande, men essensen ligger i att de varat längre än 24 timmar vilket definierar ett multidagarsdeltagande.

Inledning

1. Hur kom du för första gången i kontakt med långdistanslöpning?

Inför loppet

2. Vad är huvudmotivatoren till dina multidagarsdeltagande?
 - Vad är det som lockar mest med multidagarslöpning?
3. Är det, enligt dig, någon särskild sorts person som deltar i ultramarathon?
 - Är att vara löpare din primära identitet?
 - Vilka (eller vad) inom ultradistans har du som förebild?
4. Är det svårt att se till att loppet händer m.a.p. ekonomi?
 - Är det svårt att se till att loppet händer m.a.p. logistik?
 - Är det svårt att se till att loppet händer m.a.p. utrustning?
5. Hur fungerar ditt självförtroende under loppet?
 - Ökar självförtroendet efter loppet?
6. Vilket bagage tar du med dig in i loppet?
7. Vad är dina mål (om de finns) inför loppet
8. Varifrån får du ett erkännande för prestationerna du utför/utfört?

Under loppet

9. Finns det något skillset i loppet som du har nytta av i övriga livet?

10. Vilka skills utvecklas hos dig i deltagandena?
11. Går det att sammanfatta stämningen i loppet och i så fall hur är den?
12. Vad betyder de andra löparna under loppet för dig?
 - Upplever du en rivalitet under loppet?
 - Ser du de andra deltagarna som kamrater eller rivaler, kontakter eller annat?
13. Vad betyder din (eventuella) support under loppet för dig?
 - Vad betyder den (eventuella) andra supporten under loppet för dig?
 - Hur påverkar skillnaderna i löparnas olika supportsituationer dig?

Samtal och utbyte

14. Får du nära kontakt med de andra löparna?
 - Om så, vad beror detta på?
 - Varar denna kontakt längre än tävlingen?
15. Finns det en tendens att säga saker till löpare som du inte meddelar andra?
16. Har du berättat om känsliga saker för en meddeltagande?
17. Vad är det för erfarenheter som det samtalas om under loppet?
18. Har du något gemensamt med de andra löparna (förutom att ni deltar på multidagarslopp)?
19. Tror du att du förändras av deltagande i multidagarslopp?
 - På vilket sätt, om, har du förändrats av ultramarathonsfären?
 - Är eventuell förändring fortgående eller har den avstannat?

Övrigt

20. Finns det något annat du vill tillägga som berör ovanstående samtalsämnen?

8.2. Bilaga 2 - Samtyckesblankett

LUNDS
UNIVERSITET

Sociologiska institutionen

SAMTYCKESBLANKETT INFÖR EXAMENSARBETE

Kursbeteckning:	SOCK07, 30 hp., vt-22
Nivå:	Kandidatnivå
Period för intervju:	Vårterminen 2022
Handledare:	Mikael Linnell
Personnummer:	7207144010

Information om deltagande i studie

Jag skriver en kandidatuppsats i sociologi på Lunds universitet som undersöker hur (om) ens habitus (ens vanor och hur de uppfattas av andra samt hur ens livsstil förändras i grupp) och kapital (ens språk och olika tillgångar, kunskap och kontakter) påverkas och eventuellt förändras under multidadagslopp främst med avseende på Bourdieu begreppsteori. Intervjun kommer att vara semistrukturerad (halvt öppen) och beräknas ta cirka 60 minuter i anspråk.

Den här informationen riktar sig till dig som har tackat ja till att delta i en studie som genomförs av en student vid Lunds universitet. Den här informationen gäller dels själva studien, dels hanteringen av personuppgifter. Varje uppgift som direkt eller indirekt kan kopplas till en levande person (t.ex. namn, personnummer, e-postadress och röstinspelning) är en personuppgift. Forskningshuvudman för projektet är Lunds universitet i Lund.

Frivillighet

Medverkan i studien är helt frivillig, och du kan när som helst avbryta din medverkan utan att behöva ange några särskilda skäl för detta. Det finns inga risker förknippade med studien så vitt det gått att bedöma i förväg.

Hur kommer insamlat material att användas?

Studien genomförs inom ramen för kandidatkursen i Sociologi – Examensarbete 15 hp. Intervjuerna kommer att presenteras i sammanslagen form och kommer att vara anonymiserade, vilket innebär att de inte kommer att kunna härledas till dig som person. Dina personuppgifter kommer att behandlas konfidentiellt så att inte obehöriga kan ta del av dem.

Vem tar del av uppsatsen?

Det är först och främst handledaren, opponenter vid examinationsseminariet samt den examinerande läraren som kommer att ta del av examensarbetet. Uppsatsen kommer att bevaras vid Lunds universitet genom att läggas upp i DiVA, dvs. universitetens digitala vetenskapliga arkiv. Under förutsättning att författaren ger sitt godkännande kommer uppsatsen bli fritt tillgänglig på internet.

Behandling av personuppgifter

Personuppgifter kommer att behandlas i enlighet med dataskyddsförordningen (GDPR). Personuppgiftsansvarig kontaktas via Lunds universitet, Box 117, 221 00 Lund, 046-222 00 00 och dataskyddsombudet nås genom dataskyddsombud@lu.se. Vill du veta mer om hur vi som

myndighet hanterar personuppgifter, se <https://www.lu.se/om-universitetet/kontakta-oss/behandling-av-personuppgifter-vid-lunds-universitet>.

När studien är avslutad, vilket den anses vara då betyget på examensarbetet är satt och registrerat i studieregistret, kommer alla personuppgifter såsom ljudfil, utskrifter och de underskrivna samtyckesformulären, att raderas/kastas.

Ansvarig lärare

Om du har några frågor kring ditt deltagande i studien får du gärna ta kontakt med handledaren för examensarbetet:

Mikael Linnell, Universitetslektor i sociologi

Sociologiska institutionen

Lunds universitet, Lund

mikael.linnell@soc.lu.se

+46 (0)10-142 80 00

Med vänlig hälsning,

Stefan Samuelsson

stefanphonsavan@hotmail.com, 076 - 805 16 19

Samtyckesformulär

Jag har tagit del av informationen om studien, fått tillfälle att ställa frågor och fått dem besvarade.

Jag samtycker till deltagande i studien.

Namn

Datum

Ort
